

**ZÁKLADNÍ
ŠKOLA**
Velké Opatovice

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ŠKOLNÍ DRUŽINY**

**ZÁKLADNÍ ŠKOLY VELKÉ OPATOVICE,
OKRES BLANSKO**

č.j. ZŠ 706/2007-627/2014

Obsah:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠVP	4
2.1. <i>Funkce a pojetí činností ve školní družině</i>	<i>4</i>
2.2. <i>Konkrétní cíle vzdělávání.....</i>	<i>4</i>
3. FORMY.....	5
3.1. <i>Pravidelné činnosti</i>	<i>5</i>
3.2. <i>Spontánní aktivity</i>	<i>5</i>
3.3. <i>Odpočinkové činnosti.....</i>	<i>5</i>
3.4. <i>Příprava na vyučování.....</i>	<i>5</i>
3.5. <i>Zájmové útvary</i>	<i>5</i>
3.6. <i>Příležitostné akce.....</i>	<i>6</i>
4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT	6
4.1. <i>Místo, kde žijeme</i>	<i>6</i>
4.2. <i>Lidé kolem nás</i>	<i>7</i>
4.3. <i>Lidé a čas.....</i>	<i>8</i>
4.4. <i>Člověk a příroda.....</i>	<i>9</i>
4.5. <i>Člověk a jeho zdraví</i>	<i>10</i>
5. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ.....	11
6. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ V ŠD.....	11
7. PODMÍNKY	12
7.1. <i>Materiální podmínky.....</i>	<i>12</i>
7.2. <i>Personální podmínky</i>	<i>13</i>
7.3. <i>Popis ekonomických podmínek</i>	<i>13</i>
7.4. <i>Podmínky pro činnost žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně talentovaných</i>	<i>13</i>
7.5. <i>Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání</i>	<i>14</i>
8. VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY	14

SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY:

- *Roční plán školní družiny*
- *Organizační řád školy*

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Adresa: Školní družina při Základní škole Velké Opatovice, okres Blansko
Pod Strážnicí 499
679 63 Velké Opatovice

IČO: 62073591

IZO: 118100246

Ředitel: Mgr. Karin Petrželková

Telefonní spojení: 516 498 911, 516 498 913, 516 498 921

Email: zsvop@zsvelkeopatovice.cz

Webové stránky: www.zsvelkeopatovice.cz

Platnost dokumentu : od 1. 9. 2014

Zřizovatel: Město Velké Opatovice
Zámek 14
679 63 Velké Opatovice
tel.: 516477321
email: město@velkeopatovice.cz

razítko školy
podpis ředitele školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠVP

2.1. Funkce a pojetí činností ve školní družině

Školní družinu (ŠD) řadíme ke školským zařízením, která poskytují nabídku volnočasových aktivit. Způsob odpočinku a vhodné využívání volného času je jedním z faktorů, které spolupůsobí při utváření životního stylu a hodnotové orientace žáků.

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času lze chápat jako nutnost citlivého pedagogického vedení dětí k účelnému využívání volného času. Učit děti správně odpočívat a vhodně využívat volný čas, je jedním z nejvýznamnějších úkolů výchovy. Každému dítěti má být dána příležitost k smysluplnému naplňování volného času. Je to jeho právo, které je zakotveno v Úmluvě o právech dítěte. Volný čas se naplňuje nabídkou různorodých aktivit, pomůcek, her, vybavením družiny a zvolením inspirujícího a podnětného prostředí. Pedagog by tedy měl sledovat trendy v naplňování volného času, respektovat potřeby a přání dětí a vytvářet své vlastní programy a projekty. Podstatným požadavkem je pro práci s dětmi ve volném čase dobrovolnost. Děti se však musí vhodně motivovat, aby měly chuť se zapojit do činností.

Veškeré typy činností mají i způsobem organizace co nejméně připomínat školní vyučování. Žáci jsou vedeni k osvojování sociálních dovedností a to hlavně z důvodu časté sociální izolace slabších dětí, a proto je třeba formou nácviku těchto dovedností lépe předcházet problémovému chování školních dětí.

2.2. Konkrétní cíle vzdělávání

- Podněcovat děti k získávání různých dovedností a návyků vhodných pro život, vést děti k zamyšlení se nad mravními a duchovními hodnotami.
- Získávat všeobecné vzdělání. Hrami a zájmovou činností prohlubovat klíčové kompetence, procvičovat učivo, motivovat děti k získávání nových poznatků, analyzovat je a dávat do souvislostí, v didaktických hrách upevňovat znalosti z vyučování.
- Prohlubovat u dětí samostatnost, citlivost a ohleduplnost, uvědomovat si práva a povinnosti svoje i druhých, osvojovat si pravidla společenského chování.
- Vést děti ke společnému řešení problémů, k respektování jiného názoru a ke schopnosti pracovat jako člen týmu. Rozvíjet empatii, schopnost komunikovat. Vést k vytrvalosti a odpovědnosti za své chování. Získávat základní povědomí o rozmanitostech náboženství, národů, kulturních zvyklostí a etnika.
- Seznamovat děti s lidovými tradicemi, se zvyky a obyčejí, vytvářet citový vztah ke svému bydlišti a kraji, prohlubovat zeměpisnou orientaci, vést děti k rozhovorům o dění ve světě.
- Vést děti k respektování prostředí, ve kterém žijí – společenské i přírodní, pěstovat zdravý životní styl, vytvářet kladný vztah ke sportování. Osvojovat a upevňovat vědomosti a návyky v oblasti hygieny, ochrany zdraví, předcházení nemocem, úrazům. Naučit děti pravidlům společenského chování a v denním životě je využívat.
- Plnohodnotnou a promyšlenou činností ve školní družině podchytit zájmy dětí a přispívat tak k prevenci sociálně patologických jevů.
- Umožňovat dětem aktivně i klidově odpočívat a pomocí didaktických her připravovat na vyučování.

3. FORMY

3.1. Pravidelné činnosti

jsou dány měsíčními náměty

- a) týdenní skladba zaměstnání
 - pracovně technické činnosti
 - společensko vědní činnosti
 - esteticko výchovné činnosti (výtvarné, hudební, literárně dramatické činnosti)
 - přírodovědné činnosti
 - dopravní
- b) funkční režimové momenty
- c) sportovní činnost, pobyty venku, tělovýchovné chvílky
- d) dlouhodobé družinové hry
- e) využití školního bazénu

3.2. Spontánní aktivity

- a) pobyty venku – v rámci oddělení
- b) spontánní hry – v rámci oddělení
- c) spontánní činnosti ranní a koncové družiny
- d) rekreační činnosti – spontánní nebo řízené

Při těchto činnostech vychovatelka zajišťuje především bezpečnost dětí.

3.3. Odpočinkové činnosti

- a) klidové činnosti – společná četba, rozhovory o dětských zážitcích, vyprávění, skládání puzzle, společenské hry, sledování pohádek a filmů pro děti
- b) rekreační činnosti, hry v tělocvičně, nebo venku

3.4. Příprava na vyučování

- a) didaktické hry, křížovky, doplňovačky
- b) vypracovávání úkolů – individuálně dle zájmu dětí a požadavku rodičů
- c) individuální procvičování učiva – na základě domluvy vychovatelky s třídním učitelem

3.5. Zájmové útvary

- a) taneční
- b) výtvarné
- c) sportovní
- d) pracovní
- e) přírodovědné

f) společensko vědní

Práce v ZÚ je přizpůsobena dané věkové kategorii a zaměření činností jednotlivých kroužků.

3.6. Příležitostné akce

a) besedy, návštěvy

b) výstavy prací dětí

c) návštěvy kulturních akcí

d) společné akce ŠD a ŠK

e) spolupráce s místními institucemi a organizacemi (např. SDH, MÚ, MŠ, ÚSP,...)

f) celodružinové soutěže

g) propagace školy

- zápis dětí do 1. tříd
- vystoupení tanečního kroužku na veřejnosti
- školní akademie
- vánoční besídka pro veřejnost spojená s jarmarkem
- informace o činnosti na vývěskách města a v městském zpravodaji
- na webu školy

4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

4.1. Místo, kde žijeme

DÍLČÍ OKRUHY	VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	VÝSTUPY
<i>domov</i>	přímé pozorování, vyprávění, výstava výtvarných prací dětí, výtvarné ztvárnění prožitků dětí, námětové hry	dítě si vytváří citový vztah ke svému bydlišti, poznává a porovnává rodinné a společenské prostředí, umí zprostředkovat zážitky
<i>škola, třída</i>	přímé pozorování, vyprávění, různé tematické a spontánní hry, výstavky prací dětí, poznávání blízkého okolí, cesta do školy, výtvarná činnost	dítě si upevní poznatky o denním režimu ve škole, poznává a porovnává prostředí třídy a ostatní prostředí, zná pravidla bezpečnosti a jejich dodržování
<i>město, vesnice</i>	vycházky, přímé pozorování, návštěvy různých míst v obci, vyprávění, účast na akcích pořádaných v obci pro děti, poslech regionálních pověstí, kolektivní výtvarné práce, dopravní výchova, námětové hry, výstavka materiálů a dokumentů o našem městě, regionální tisk	dítě si vytváří citový vztah ke kraji, kde žije, seznámení s nejbližším okolím, pozná obce podle fotografií (i dobových), kreseb, dodržuje zásady dopravní výchovy, zná význam různých povolání a služeb v obci, zná přírodní podmínky v okolí bydliště
<i>Česká</i>	vyprávění, práce s mapou, vlastní zážitky	dítě má prohloubenou zeměpisnou

<i>republika</i>	a jejich prezentace dětmi, tematické hry, společná četba o ČR, jejich zajímavostech, kultur. památkách, dlouhodobé družinové hry	orientaci, přemýšlí o jevech a věcech kolem nás, uvědomuje si, kde je možno najít potřebné informace (orientace v médiích), umí zprostředkovat informace a vlastní zážitky z cest
<i>Evropa</i>	multikulturní výchova, vyprávění, práce s mapou, vyhledávání informací na internetu, v tisku, knihách, výroba prezentací	orientuje se na mapě, umí vyhledávat informace, uvědomuje si různosti a podobnosti jazykové komunikace, rozdílnosti etnik, náboženství
<i>svět</i>	vyprávění, práce s mapou, vyhledávání informací na v tisku, knihách, tematické a spontánní hry, kolektivní prezentační práce	orientuje se na mapě, umí vyhledat informace, uvědomuje si možnosti a důležitosti vzájemné komunikace mezi národy

KOMPETENCE

Dítě přistupuje k úkolům a povinnostem odpovědně, dokončí započatou práci. Chová se zodpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné prostředí přírodní i společenské, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, odhaduje rizika svých nápadů. Umí pracovat v kolektivu, rozdělit si práci a dohodnout se.

Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy.

Využívá informační a komunikační prostředky.

Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, respektuje přesvědčení druhých lidí.

4.2. Lidé kolem nás

DÍLČÍ OKRUHY	VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	VÝSTUPY
<i>rodina</i>	vyprávění, naslouchání, sociálně psychologické a kreativní hry, výtvarné práce, strom života – rodokmen, rodinný erb	dítě zná své postavení v rodině a role ostatních členů rodiny, rozpozná příbuzenské a mezigenerační vztahy, zná funkci rodiny, ví, co obnáší práce fyzická a duševní, má přehled o různých zaměstnáních
<i>soužití a chování lidí</i>	základy společenského chování, vytváření kladných vztahů v kolektivu dětí, tolerance, vzájemná úcta, empatie, učit se naslouchat promluvám druhých, sociální a dramatické hry, výchovné chvílky, četba+rozhovor, přísloví a pořekadla, společné řešení problémů a hodnocení činnosti své i druhých (hledání kladů a předností), schopnost pochválit i	umí komunikovat, kulturně se projevovat, zná zásady společenského chování, samostatně rozhoduje o svých činech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, rozpozná vhodné a nevhodné chování, projevuje citlivost a ohleduplnost

	pochvalu přijmout, zařazení prvků mediální výchovy (usměrnění výběru), vedení k pomoci druhým	
<i>svět práce</i>	práce s různými materiály, procvičování vybarvování, lepení, vystřihování, přesnost a soustředění, výdrž, důraz na čistotu a dokončení práce, hry se stavebnicemi, společná péče o pořádek v odděleních, rozvíjení schopnosti spolupráce, zapojení do společného díla, respektování práce druhých, hodnocení práce své i druhých, organizace a plánování pracovní činnosti, práce s návodem a předlohou, používání vhodných pomůcek, dodržování bezpečnosti při práci, didaktické hry – poznávání povolání	dítě si vytváří pozitivní vztah k práci, umí pracovat samostatně i v kolektivu, osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky, dokončí započatou práci, je zodpovědný za svoji práci, váží si lidské práce a jejích výsledků
<i>základní globální problémy</i>	sociální a konzumní problémy společnosti, postavení jedince ve společnosti (národnostní menšiny, etnika, rasová snášenlivost), mediální výchova, psychologické, sociální a kreativní hry, rozbor problémů na bázi slovní komunikace	je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
<i>právo a spravedlnost</i>	seznámení dítěte s jeho právy a povinnostmi (desatero ŠD, Vnitřní řád), předcházení šikaně	uvědomuje si svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis a je schopen respektovat jiné

KOMPETENCE

Samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, volí vhodné způsoby řešení problémů. Naslouchá promluvám druhých lidí. Projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování. Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi. Na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá. Chápe základní principy, na nichž spočívají základní zákony a společenské normy.

Orientuje se v různých oborech lidské činnosti. Dbá na bezpečnost svoji i ostatních.

4.3. Lidé a čas

DÍLČÍ OKRUHY	VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	VÝSTUPY
<i>využití volného času</i>	zájmové aktivity ŠD (kroužky ŠD)	dítě si umí smysluplně plánovat svůj volný čas podle svých zájmů
<i>regionální památky, historie města</i>	poznávání památek a historie města formou vycházek a vyprávění, návštěva regionálního muzea, poslech a četba místních pověstí a bájí, výtvarné ztvárnění, tématické hry	pojmenuje kulturní a historické památky místa, kde žije

<i>současnost a minulost v našem životě</i>	seznámení dětí s lidovými zvyky a obyčeji (Vánoce, Velikonoce...), koledy, lidové písně, státní svátky a významné dny, proměny způsobu života	dítě si upevňuje vztah k místu, kde žije, ví, proč jsou slaveny státní svátky a významné dny, vytváření citového vztahu k hodnotám našich předků a k průběhu lidského života
<i>orientace v čase</i>	roční období, režim dne, určování času, výtvarné zpracování, námětové hry	dítě se orientuje v čase, rozlišuje děj minulosti, přítomnosti a budoucnosti
<i>umění a kultura</i>	básničky, říkadla, pranostiky, pořekadla, dramatizace pohádek, písničky, lidové obyčeje, ilustrátoři, autoři dětských knih, práce s knihou, časopisy, návštěva kulturních akcí, výstav, besedy, výstavky dětských prací, celodružinové soutěže, vánoční besídky, Ježíškova dílna, poslech hudby, pohádek, kulturní vystoupení, nové výtvarné techniky, zájmové kroužky, estetika (kultura prostředí, člověka), hudebně-pohybové aktivity, kultura projevu	dítě umí vyjádřit své myšlenky, pocity, rozpoznává témata a konflikty, umí si z četby vyvodit ponaučení, rozvíjí si estetické cítění a vnímání, umí spojit hudební složku se slovem, obrazem a pohybem

KOMPETENCE

Na základě svých poznatků umí dítě využívat časové údaje při řešení různých situací v denním životě, na příkladech porovnává minulost a současnost, umí interpretovat své poznatky a znalosti a předávat je.

Dítě se dokáže samostatně projevit. Dítě ovládá řeč, komunikace je kultivovaná, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky. Získává kladný vztah k umění.

4.4. Člověk a příroda

DÍLČÍ OKRUHY	VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	VÝSTUPY
<i>roční období</i>	pozorování a vnímání změn v přírodě, porovnávání se změnami v ostatních ročních obdobích, bezprostřední zážitky z vycházek a jejich výtvarné ztvárnění, vyprávění, četba, pranostiky	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
<i>rostliny a živočichové</i>	rozšiřování a upevňování vědomostí formou pozorování, vyprávění, využití prvků mediální výchovy (časopisy, encyklopedie, přírodovědné pořady), přírodovědné soutěže, výtvarné a pracovní ztvárnění, dramatické a didaktické hry, jednoduché pokusy, péče o pokojové rostliny, sběr léčivých bylin, tvorba herbářů, besedy, námětové písně, pohádky a bajky	rozpoznává a umí pojmenovat různé druhy živočichů a rostlin, umí vyhledat informace o nich, pečovat o ně a chránit je
<i>neživá příroda</i>	pozorování – horniny, nerosty, půda, voda, vzduch, sluneční soustava, vycházky, vyprávění, sběr přírodnin a jejich využití	pozná různé druhy přírodních materiálů, dokáže je využít

	v pracovní a výtvarné činnosti	
<i>ekologická výchova</i>	třídění odpadu, sběr papíru, využití neekologického odpadu k výtvarnému zpracování, živelné pohromy a ekologické katastrofy	má vytvořen kladný vztah k životnímu prostředí a chrání je

KOMPETENCE

Dítě umí pozorovat, hodnotit chování své i druhých, všímá si souvislostí mezi jevy, umí chránit životní prostředí.

4.5. Člověk a jeho zdraví

DÍLČÍ OKRUHY	VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	VÝSTUPY
<i>lidské tělo</i>	poznávání lidského těla, tématické a hudebně pohybové hry, výtvarné zpracování, kvízy, encyklopedie, knihy	zná základní stavbu a funkci lidského těla, rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
<i>péče o zdraví</i>	denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika, zdravý životní styl, vliv reklamy, vyprávění, četba, beseda se zdravotníkem, exkurze, výtvarné soutěže, relaxačně hudební chvílky	uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho ochranou
<i>partnerství, rodičovství, sexuální výchova</i>	rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality	uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku
<i>osobní bezpečí</i>	drobné úrazy a poranění, první pomoc, bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání, atd.), služby odborné pomoci – hasiči, policie, záchranná služba, besedy, výtvarné a literární zpracování, soutěžní kvízy, dramatické hry, využití médií	umí poskytnout první pomoc, zachovat se adekvátně v různých rizikových situacích, ví, kam se obrátit o pomoc
<i>sportovní výchova</i>	pohybové a tělovýchovné aktivity, soutěživé hry, TV chvílky a relaxační cvičení ve třídě, sportovní hry a soutěže, využití tělocvičny školních hřišť a bazénu- plavání, vycházky s pohybovou náplní	učí se chránit zdraví své i druhých, chová se odpovědně a bezpečně, umí hrát fair-play a přijmout porážku

KOMPETENCE

Dítě uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle. Umí dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožovalo zdraví své a zdraví jiných. V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, reaguje adekvátně na pokyny dospělých.

5. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ

- Na začátku školního roku jsou děti poučeny o bezpečnosti a chování ve školní družině. Také jsou seznamovány s Vnitřním řádem školní družiny, s možnými riziky ve škole, ve dnech volna, o prázdninách, při vycházkách... v průběhu i na konci školního roku. O poučení se vedou zápisy v Přehledu výchovně vzdělávací práce.
- Zákonní zástupci žáka jsou seznámeni s Vnitřním řádem školní družiny při přihlášení dítěte osobně, nebo formou webových stránek ŠD.
- Ve struktuře režimu školní družiny je dostatek prostoru k relaxaci, aktivnímu pohybu a pobytu venku – využití přírodního okolí školy, hřišť školy a školní družiny, bazénu, tělocvičny - při těchto aktivitách zajišťují dozor vychovatelky příslušného oddělení.
- Po celou dobu odpoledního provozu mají děti zajištěn pitný režim – zajišťují pracovníce školní jídelny a školník.
- Stravovací režim – děti obědvají v jídelně v budově školy – dozor zajišťuje jedna z vychovatelek nebo jiný pedagogický pracovník podle stanoveného rozpisu na daný školní rok. Děti, které nechodí na obědy, konzumují jídlo přinesené z domova, ve školní družině, popř. s dětmi společně v jídelně.
- Prostředí užívaných prostor odpovídá platným hygienickým normám.
- Vybavení je bezpečné, ale zastaralé.
- Prostory a zařízení jsou pravidelně kontrolovány.
- Lékárnička jako prostředek první pomoci je dostupná v kabinetě ŠD a v kanceláři školy. Kniha úrazů je uložena ve sborovně školy.
- Děti jsou rozděleny do čtyř oddělení. Činnost, motivace a skladba zaměstnání jsou přizpůsobeny věku dětí v jednotlivých odděleních.
- Je dbáno na ochranu dětí před násilím a šikanou, hlavně individuálním přístupem, možnostmi svěřit se, rozhovory a besedami.
- Děti se aktivně podílejí na životě ŠD, na výběru činností, jsou vedeny ke spravedlnosti, spolupráci a odpovědnosti.
- Děti a jejich zák. zástupci jsou informováni o činnosti ŠD prostřednictvím vývěsky, školního časopisu, školního webu a nástěnek. K písemnému kontaktu zák. zástupců a vychovatelek slouží deníčky, které děti obdrží na začátku školního roku. Osobní kontakt je možný v době provozu školní družiny, docházku lze přihlásit i odhlásit písemně i ústně, v naléhavých případech telefonicky.

6. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ V ŠD

6.1. Provoz

V době 6⁰⁰ – 7³⁵ je v provozu ranní družina, která probíhá v jednom oddělení. Odpolední družina začíná příchodem žáků po skončení vyučování, nejdříve v 11³⁵ a končí ve 14³⁰ ve třech odděleních. Poté zbylé děti přecházejí do čtvrtého oddělení koncové družiny, která končí v 16⁰⁰ hodin. Od 14³⁰ mají děti možnost navštěvovat také různé zájmové útvary. Škála zájmových útvarů se každý školní rok mění dle zájmu dětí a probíhají podle aktuálního rozvrhu.

6.2. Týdenní skladba činností

Režim dne je společný pro všechna oddělení, je stanovený s ohledem na psychohygienické podmínky a dobu příchodu dětí do družiny. Časy jsou pouze orientační z důvodu různé doby zahájení provozu v jednotlivých odděleních. Týdenní skladbu činností lze měnit dle okolností a nálady dětí.

	30 minut	1 hodina	14.00-14.30	14.30-16.00
PONDĚLÍ	ODPOČINKOVÁ ČINNOST	ZÁJMOVÁ ČINNOST	REKREAČNÍ ČINNOST	SPONTÁNNÍ AKTIVITY, PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ, ZÚ
ÚTERÝ	ODPOČINKOVÁ ČINNOST	ZÁJMOVÁ ČINNOST	REKREAČNÍ ČINNOST	SPONTÁNNÍ AKTIVITY, PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ, ZÚ
STŘEDA	ODPOČINKOVÁ ČINNOST	ZÁJMOVÁ ČINNOST	REKREAČNÍ ČINNOST	SPONTÁNNÍ AKTIVITY, PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ, ZÚ
ČTVRTEK	ODPOČINKOVÁ ČINNOST	ZÁJMOVÁ ČINNOST	REKREAČNÍ ČINNOST	SPONTÁNNÍ AKTIVITY, PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ, ZÚ
PÁTEK	ODPOČINKOVÁ ČINNOST	ZÁJMOVÁ ČINNOST	REKREAČNÍ ČINNOST	SPONTÁNNÍ AKTIVITY, PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ, ZÚ

6.3. Časový plán

Žáci mají možnost navštěvovat školní družinu od 1. – 5. ročníku. Časový plán zahrnuje možné činnosti na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, ze kterých vychovatelky vybírají dle aktuálního složení svého oddělení. Příležitostné akce realizuje celá ŠD podle ročního plánu ŠD. Každý rok je také vypracován celoroční plán ŠD s měsíčními tématy.

7. PODMÍNKY

7.1. Materiální podmínky

Školní družina má 4 oddělení pro žáky 1. – 5. ročníků. Kapacita je stanovena na 125 dětí. Nachází se v přízemí pavilonu A. Tvoří ji 4 pracovny propojené spojovacími dveřmi. Pátou místností je kabinet vychovatelek vybavený kromě jiného PC, multifunkčním zařízením a telefonem.

V každé místnosti je umyvadlo se studenou vodou + hygienické papírové utěrky. Dále koberec, židle, stolky a nábytek, ve kterém jsou uloženy společenské hry, stavebnice, hračky, pomůcky a materiál pro zájmové činnosti dětí. V jednom oddělení je k dispozici barevný televizor, DVD přehrávač.

Součástí ŠD jsou samostatné oddělené umývárny a WC pro chlapce a děvčata.

K pohybové aktivitě dětí se využívá školní tělocvična, bazén, klubovna ŠK, hřiště školy, zahrada ŠD a blízké přírodní okolí školy.

Samostatné prostory školní družiny přímo v budově školy, dostatek materiálu pro výtvarné a pracovní činnosti a možnosti pohybového vyžití dětí jsou naší silnou stránkou.

Slabou stránkou školní družiny je vybavení zastaralým nábytkem, nedostatek prostorů na uložení školních aktovek.

Příležitostí vylepšení prostor školní družiny je využití sponzorských darů na vybavení ŠD pro využití environmentálních metod při práci s dětmi (živá příroda).

Hrozbou je menší zájem o výchovnou činnost ŠD z důvodu snižujícího se počtu dětí a zvýšení poplatků.

7.2. Personální podmínky

Provoz školní družiny zajišťují plně kvalifikované vychovatelky. Provoz ŠD je rozdělen na ranní a odpolední, provoz ranní družiny vychází z požadavků zákonných zástupců.

V době provozu ŠD mohou děti přecházet do ZUŠ a nepovinných předmětů. Vychovatelky se řídí písemným nebo osobním sdělením zákonných zástupců.

7.3. Popis ekonomických podmínek

Výše úplaty je upravena zvláštním pokynem Stanovení úplaty za vzdělávání ve školní družině, který vydává ředitelka školy. Se zněním pokynu a výší úplaty jsou zákonní zástupci žáka seznámeni při přihlášení žáka nebo na www stránkách. O snížení nebo prominutí úplaty rozhoduje ředitelka školy podle vyhlášky č. 74/2005Sb. o zájmovém vzdělávání, zejména v případě dětí se sociálním znevýhodněním.

Dalšími finančními zdroji je příspěvek od zřizovatele školy, SRPŠ a případné využití sponzorských darů.

7.4. Podmínky pro činnost žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně talentovaných

Žáci se SVP mohou své schopnosti a nadání rozvíjet v ŠD při každodenních činnostech, kdy jsou jim nabízeny i rozšířené aktivity. Jsou integrováni do běžných pracovních skupin s tím, že jsou respektovány jejich individuální schopnosti a možnosti, respektujeme doporučení PPP, SPC či dalších poradenských zařízení a odborníků. Zadávanými nadstandardními úkoly jsou podporováni mimořádně nadaní žáci. Další možnosti naleznou v zájmových útvarech různého zaměření.

Po dohodě se zákonnými zástupci je umožněno žákům vypracování domácích úkolů a další příprava na vyučování za pomoci vychovatelky.

Specifické pedagogické cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

- začlenění do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře
- podpůrná opatření k začlenění do činností – speciální pomůcky, individuální péče
- činnosti respektující možnosti žáka – činnosti shodné na úrovni žáka
- specifické činnosti s cílem reedukační péče o žáka

Rozvoj mimořádně nadaných žáků je zajištěn vytvářením podmínek k rozvíjení jejich nadání zabezpečením dostatku studijního materiálu, přístupu k internetu, individuální práci se žákem, vytvářením podnětného prostředí k rozvoji jejich tvořivosti. Vychovatelka spolupracuje s výchovnou poradkyní, speciální pedagožkou, PPP a zák. zástupci žáka.

Vhodné zájmové aktivity:

- literární tvořivost, výtvarná tvořivost, realizace pohybových aktivit, matematické soutěže, přírodovědné soutěže, společenskovední soutěže
- umožnění vedení ostatních dětí, umožnění realizovat řízení kolektivu
- umožnění navštěvovat zájmové kroužky školy se staršími dětmi

Při práci s žáky se SVP dodržujeme tyto zásady:

- respektujeme individualitu a možnosti žáků
- vytváříme optimální prostředí pro činnost školní družiny včetně vstřícné atmosféry

- zajišťujeme žákům vhodné kompenzační a didaktické pomůcky
- užíváme speciálních forem a metod při činnostech školní družiny
- dbáme na to, aby žák mohl své znevýhodnění kompenzovat jinými činnostmi
- zapojujeme žáka v co nejvyšší možné míře do všech aktivit

7.5. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

Do školní družiny jsou přijímáni žáci prvních až pátých tříd. Přednost mají děti nižších ročníků, děti zaměstnaných rodičů – výjimku tvoří žáci dojíždějící. Žák je přijat na základě vyplněného zápisního lístku, který se každý rok obnovuje. Odhlášen je žák pouze na základě písemného sdělení zákonných zástupců. Při ukončení docházky do školní družiny nebude vydán žádný doklad.

Pokud žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušuje kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje školní družinu nebo z jiných zvlášť závažných důvodů, může ředitel školy rozhodnout o vyloučení žáka ze školní družiny ve správním řízení z vlastního podnětu pro závažné porušení školního řádu v uvedených bodech. Zákonem je dána dvouměsíční lhůta na doložení důkazů.

8. VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina se ve své činnosti řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem) a vyhláškou č. 74/2005, o zájmovém vzdělávání, zákonem o státní správě a samosprávě, rozhodnutím zřizovatele, tj. MěstÚ Velké Opatovice a směrnicemi školy.

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování formou odpočinkových, rekreačních, zájmových činností a zájmových kroužků, umožňuje žákům přípravu na vyučování. Skladba těchto činností je přizpůsobena věkovému složení dětí v oddělení a délce provozu jednotlivých oddělení.

Provozní doba školní družiny

ranní provoz: 6⁰⁰ - 7³⁵
 odpolední provoz: 11³⁵ - 16⁰⁰

Základní lokalizace školní družiny

Školní družina je umístěna v samostatných prostorách pavilonu A. Jsou zde 4 oddělení, kabinet, chodba a WC chlapců a děvčat. Jednotlivá oddělení jsou propojená.

Přihlašování žáků do školní družiny, odhlášení či vyloučení žáků ze školní družiny

Do školní družiny jsou přijímáni žáci prvních až pátých tříd, dojíždějící žáci. Přednost mají děti nižších ročníků, zaměstnaných rodičů – výjimku tvoří opět žáci dojíždějící. Žák je přijat na základě vyplněného zápisního lístku, který se každý rok obnovuje. Odhlášen je žák pouze na základě písemného sdělení rodičů.

Pokud žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušuje kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje školní družinu nebo z jiných zvlášť závažných důvodů, může ředitel školy rozhodnout o vyloučení žáka ze školní družiny ve správním řízení z vlastního podnětu pro závažné porušení školního řádu v uvedených bodech. Zákonem je dána dvouměsíční lhůta na doložení důkazů.

Platby zákonných zástupců za pobyt žáka v školní družině

Výše úplaty je upravena zvláštním pokynem Stanovení úplaty za vzdělávání ve školní družině, který vydává ředitelka školy. Se zněním pokynu a výší úplaty jsou zákonní zástupci žáka seznámeni při přihlášení žáka nebo na www stránkách.

Podmínky docházky do školní družiny, podmínky a doba odchodu či vyzvedávání žáků, přechod žáků ze školy do školní družiny a zodpovědnost za žáky v této době

Pro přihlášené žáky je docházka do školní družiny povinná. Žáci docházejí do školní družiny denně, případně podle písemných žádostí zákonných zástupců sjednaných při přihlašování dítěte do školní družiny. Žáci 1. tříd přicházejí do školní družiny po skončení vyučování a oběda v doprovodu své vychovatelky. Žáci 2.-5. tříd přicházejí do školní družiny sami. **Za žáka, který byl ve škole a do školní družiny se nedostavil, vychovatelka nepřebírá zodpovědnost.** Odchod dítěte ze školní družiny uvádějí zákonní zástupci písemnou formou na zápisních lístcích, případnou změnu odchodu sdělí rodiče písemně nebo osobně. Aby nebyla narušována plánovaná činnost s dětmi, jsou stanoveny odchody dětí ze školní družiny takto: nejdříve ve 14⁰⁰, dojíždějící děti – dle odjezdu autobusů. Na vyučování ZUŠ a náboženství jsou děti uvolňovány podle potřeby a sdělení zák. zástupce a **vychovatelka za ně nezodpovídá.**

Zajišťování bezpečnosti a ochrany žáků ve školní družině

Za bezpečnost a ochranu zdraví žáka zodpovídá po celou dobu jeho pobytu ve školní družině příslušná vychovatelka, do jejíhož oddělení je žák zapsán, v době její nepřítomnosti zastupující pedagogický pracovník. V případě pravidelného spojování oddělení jsou žáci předáváni vychovatelce oddělení, do kterého přicházejí, a ta za ně přebírá odpovědnost po dobu dalšího pobytu ve školní družině až do odchodu domů.

Pitný režim

Na zajištění pitného režimu mají žáci denně k dispozici čerstvý čaj nebo šťávu – připravují kuchařky školní jídelny, do prostor školní družiny je nápoj přepravován ve várnici. Žáci používají lahve přinesené z domova.

Užívání dalších prostor školy

Školní družina využívá hřiště školy s umělým trávníkem, školní tělocvičnu, bazén a dětské hřiště Strážnice. Ve všech těchto prostorách dbají vychovatelky na zajištění bezpečnosti a ochranu zdraví žáků a nenechávají zde děti samotné.

Bezpečnost při vycházkách

K vycházkám je využíváno blízké přírodní okolí školy, zámecký park a části města Velké Opatovice. Před každou vycházkou jsou děti poučeny vychovatelkou o bezpečnosti a chování. Na jednu vychovatelku připadá maximálně 25 dětí.

Postup vychovatelky při nevyzvednutí žáka do stanovené doby

Každý žák má na zápisním lístku zákonnými zástupci stanoven písemnou formou způsob odchodu ze školní družiny (dítě odchází samo nebo v doprovodu rodičů či rodinných příslušníků). V případě nevyzvednutí žáka rodiči či rodinnými příslušníky setrvá vychovatelka se žákem ve školní družině až do jejich příchodu. Pokud se rodiče nebo rodinní příslušníci nedostaví, pokusí se s nimi spojit telefonicky (telefonní čísla jsou ve třídní knize každého oddělení) a postupuje dle telefonické dohody s rodiči. V případě, že dítě nelze rodičům předat, zajistí předání dalším rodinným příslušníkům. Pokud ani toto není možné, vychovatelka kontaktuje OSPOD nebo Policii ČR. Při opakovaném pozdním vyzvedávání je možné dítě vyloučit ze ŠD.

Dočasné umístění žáků, kteří nejsou do školní družiny přihlášení

Do školní družiny lze umístit nepřihlášeného žáka na žádost rodičů pouze v případě, pokud počet žáků v danou chvíli nepřekročí kapacitu školní družiny, tj. 30 dětí v jednom oddělení. Tito žáci jsou v době pobytu zapisováni v docházkovém sešitě.

Pravidla styku se zákonnými zástupci žáka

Informační sdělení jsou podávána na třídních schůzkách, formou informačních deníčků, osobně denně v době provozu školní družiny (je stanoven rozvrhem školní družiny) nebo telefonicky na čísle 516498921 a 702593845.

Podmínky spojování činnosti jednotlivých oddělení školní družiny

Činnost jednotlivých oddělení je spojována v případě celodružinových akcí nebo akcí, které se konají ve spolupráci se školním klubem, uvedených v celoročním plánu práce. Spojování se také realizuje v případě nepřítomnosti vychovatelek (nemoc, studium) v době, kdy není možno zajistit zástup dalším pedagogickým pracovníkem a počet dětí to umožňuje.

Další činnosti organizované školní družinou či pořádané v jejím rámci

Probíhají dle plánu práce školní družiny ve spolupráci se školním klubem, městskou knihovnou a jinými organizacemi ve městě.

Režim školní družiny

1. Žáci 1. ročníku přicházejí do školní družiny v doprovodu vychovatelky. Žáci 2. až 5. ročníku přicházejí sami.
2. Pro přihlášené žáky je docházka do školní družiny povinná.
3. Ze školní družiny se žáci nevzdalují bez vědomí příslušné vychovatelky. Do jiného oddělení mohou přecházet jen s jejím souhlasem.
4. Žáci docházejí podle časového rozvrhu na výuku do ZUŠ, náboženství. Po ukončení této činnosti se vracejí zpět do školní družiny (pokud není písemně dohodnuto s rodiči jinak).
5. Dřívější odchod ze školní družiny nebo nepřítomnost ve školní družině musí být vždy doloženy řádnou písemnou omluvenkou zákonných zástupců.
6. Žáci dbají ve svém oddělení školní družiny na pořádek. Pečují a udržují inventář školní družiny, ZŠ i svůj vlastní.
7. Žáci dodržují hygienické návyky, chovají se navzájem k sobě slušně a kamarádsky, neubližují si.
8. Do školní družiny žáci nenosí cenné věci (šperky, větší obnosy peněz, mobily), vychovatelka za jejich poškození nebo zcizení nenes zodpovědnost.
9. Při pobytu v přírodě, zvláště při rekreační a sportovní činnosti (např. plavání) přísně dbají pokynů příslušné vychovatelky.
10. Žáci mají právo se společně s vychovatelkou podílet na práci svého oddělení formou námětů, iniciování akcí apod.

Organizace provozu školní družiny

Ve školní družině jsou v provozu 4 oddělení.

- upravuje Celoroční plán školní družiny
- provoz školní družiny o vedlejších prázdninách je zajišťován, pokud je přihlášeno alespoň 10 dětí (rozhodnutí zřizovatele – MěstÚ Velké Opatovice). Pravidelné informace o provozu školní družiny v době vedlejších prázdnin poskytují s dostatečným předstihem písemnou formou vychovatelky příslušných oddělení. V době mimořádných prázdnin nebo ředitelského volna mohou školní družinu navštěvovat i děti nezapsané.

Dokumentace

V školní družině se vede tato dokumentace:

- zápisní lístky pro žáky, kteří jsou přihlášeni k pravidelné docházce
- přehled výchovně vzdělávací práce
- docházkový sešit
- záznamy o práci v zájmovém útvaru